IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITÀ EWROPEA

Brussel, nhar is-16.6.2004
COM(2004) 353 finali

KOMUNIKAT TAL-KUMMISSJONI

Ix-xjenza u t-teknoloġija, il-qofol għal-futur ta' l-Ewropa – orjentament ta' l-Unjoni lejn politika t'appoġġ għar-riċerka.

MT MT

1. LISBONA U R-RIĊERKA

1.1. Iz-zona Ewropeja għar-riċerka u "l-mira għat-3%"

1. Ir-riċerka xjentifika, l-iżvilupp teknoloġiku u l-innovazzjoni huma fil-qalba ta' l-ekonomija ta' l-għarfien, fattur ewlieni għat-tkabbir, għal-kompetittività ta' l-intrapriżi u x-xogħol. Minħabba dan, il-Kummissjoni, fil-Komunikat tagħha dwar il-qafas finanzjarju futur ta' l-Unjoni[1], għamlet it-tisħiħ ta' l-isforz ta' riċerka Ewropeja oġġettiv ewlieni billi pproponiet żieda fil-baġit ta' l-Unjoni għar-riċerka; kollox ma' kollox[2], din għandha tirdoppja.

2. Imniedi fil-Kunsill Ewropew ta' Lisbona ta' Marzu 2000, il-proġett għaz-zona Ewropeja għar-ricerka stabbilixxa qafas ta' referenza għar-riċerka fl-Ewropa. Fil-Kunsill Ewropew ta' Barċellona ta' Marzu 2002, l-Unjoni ffissat mira li, sas-sena 2010, twassal l-isforz ta' riċerka ewropea sa 3% tal-Prodott Gross Domestiku (PGD) ta' l-Unjoni, fejn 2/3 jiġu minn investiment privat u 1/3 mis-settur pubbliku: bi 2% tal-PGD, fil-preżent tinsab wara l-Istati Uniti (2.8%) u l-Ġappun (aktar minn 3%).

3. F'dan il-kuntest, biex jintlaħqu l-miri ffissati f'Lisbona, it-tisħiħ ta' l-isforzi ta' riċerka fuq livell speċifikament Ewropew huwa indispensabbli.

1.2. Tisħiħ ta' l-isforzi għar-riċerka

4. Ir-riċerka qegħda ssir tqum dejjem aktar, minħabba li l-kumplessità tagħha li dejjem qed tizdied: f'20 sena, l-ispiża għal l-iżvilupp ta' mediċina aktar minn irdoppja, u dak ta' komponent mikro-elettroniku ġdid żdied b'għaxar darbiet. U hemm ħafna bżonnijiet ta' riċerka li ċerti stati ma jistgħux ilaħħqu magħhom weħidhom b'mod effikaċi.

5. Politika industrijali ewropeja, speċjalment fis-setturi l-aktar kompetittivi bħat-teknoloġija ta' l-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, fil-bijoteknoloġija u nanoteknoloġija, fl-ajrunawtika u t-teknoloġiji ta' l-enerġija mill-idroġenu, titlob integrazzjoni ta' l-isforzi ta' riċerka fuq skala Ewropea.

6. U l-inizjattiva ta' l-Unjoni għandha "valur miżjud Ewropew" rikonoxxut, li joħroġ mill-għaqda ta' l-isforzi tagħha f'diversi oqsma:

   – Il-ħolqien ta' "massa kritika" ta' riżorsi, speċjalment fl-oqsma determinanti għat-tkabbir bħalma huma l-qasam mikro-elettroniku, it-telekomunikazzjoni, il-bijoteknoloġija jew l-ajrunawtika[3];

---

[1] "Nibnu l-futur tagħna flimkien – Sfidi politiċi u strumenti baġitarji ta' l-Unjoni kif imkabbra 2007 - 2013". KOM (2004) 101 ta' l-10.2.2004

[2] Inklużi, għalhekk, il-miżuri fl-oqsma ta' l-ispazju u tas-sigurtà.

[3] Per eżempju, proġett għat-titjib tat-teknika t'avviċinament u nżul.

– Tisħih tal-kwalità permezz tal-kompetizzjoni fuq livell Ewropew u l-kollaborazzjoni transnazzjonali: per eżempju, in-*NeuroPrions network* jgħaqqad flimkien 52 laboratorju għar-riċerkaturi dwar l-Enċefalopatiji Spungiformi li Jittieħdu;

– L-effett ta' "katalista" fuq l-inizjattivi nazzjonali u t-titjib tal-koordinazzjoni ta' l-attivitajiet ta' l-Istati Membri fl-oqsma li jeffettwaw ċerti pajjiżi (bħal sogri naturali) jew li huma ta' nteress għal kulhadd (il-bidla fil-klima)[4].

7. It-Tisħiħ tal-finanzjamenti Ewropej ikun ta għajnuna biex tintlaħaq "il-mira għat-3%", li l-Unjoni tfittex li tilħaq permezz ta' "Pjan t'azzjoni"[5] li jinkludi numru ta' miżuri komplementari, li il-biċċa l-kbira minnhom huma mmirati biex jistimulaw l-investiment privat fir-riċerka[6].

8. L-ewwelnett, minħabba ż-żieda tal-ko-finanzjamenti ta' l-Unjoni mal-finanzjamenti pubbliċi nazzjonali (f'ċerti oqsma u f'ċerti pajjiżi) l-għajnuna mill-Unjoni hija ekwivalenti għall-"krediti ta' inkoraġġiment" nazzjonali. Jidher li dan jimplika fih innifsu li l-finanzjamenti ma jonqsux proporzjonalment, xi ħaġa, madankollu, li hemm kontra tagħha l-impenn politiku ta' l-Istati Membri, u l-effett ta' l-eżempju fl-Unjoni.

9. Sforz li jsir fuq livell Ewropew ikollu, fuq kollox, effett qawwi fuq l-investiment privat fir-riċerka. L-intrapriżi Ewropej jinvestu anqas fir-riċerka minn dawk Amerikani u Ġappuniżi. Meta jinvestu, ħafna drabi jagħmlu dan barra mill-Ewropa[7]. Il-finanzjamenti ta' l-Unjoni jistgħu iħajruhom sabiex jinvestu l-ewwel fl-Ewropa billi jagħtu kontribut:

– Għall-ħolqien ta' qafas għal proġetti teknoloġiċi kbar, li jassoċjaw l-intrapriżi u l-universitajiet fuq skala Ewropea u li jistgħu jiġu ppjanati biss fuq dan il-livell;

– Għat-tisħiħ tar-riżorsi umani: mira li hija koerenti mal-mira għat-3% hija li n-numru ta' riċerkaturi jitla' għal 8 minn kull 1000 persuna li jaħdmu (illum huwa 6 minn kull 1000) bħal ma huwa fl-Istati Uniti;

– Għall-ħolqien ta' "Centri ta' Eċċellenza"[8] b' massa kritika bl-għan li jiġbdu l-investiment.

---

4 Bi €2.2 miljuni, inizjattiva fil-qasam ta' l-istruttura ġenomika tal-pjanti tikkoordina 12 il-programm nazzjonali li jirrappreżentaw total ta' €133 miljun; iċ-ċifri korrispondenti fil-qasam tal-mikro-nanoteknologija huma ta' €2.5 miljuni u €139 miljuni.

5 "Investi fir-riċerka: pjan t'azzjoni għall-Ewropa". COM (2003) 226 tal-04.06.2003.

6 Miżuri fil-qasam tal-finanzi tar-riċerka u l-innovazzjoni, per eżempju l-formula "kreditu tat-taxxa fuq ir-riċerka", fejn wieħed jista' jimmaġina applikazzjoni fuq livell Ewropew.

7 Per eżempju, l-intrapriżi farmaċewtiċi Ewropej għandhom tendenza li jikkonċentraw l-investiment tagħhom fir-riċerka fl-Istati Uniti, speċjalment madwar l-universitajiet il-kbar fuq il-kosta tal-lvant.

8 Ara l-Komunikat tal-Kummissjoni "Ir-Rwol ta' l-Universitajiet fl-Ewropa ta' l-Għarfien", COM (2003) 58 tal-5.02.2003.

1.3. L-Eċċellenza u l-innovazzjoni – il-qofol tal-kompetittività industrijali Ewropea

10. Kundizzjoni meħtieġa sabiex isseħħ l-aġenda ta' Lisbona, fil-fatt, hija l-ħolqien ta' " Centri ta' Eċċellenza Ewropej", prominenti, miftuħa fuq livell internazzjonali u kapaċi jattiraw l-aħjar riċerkaturi mill-pajjiżi kollha. Dan huwa ndispensabbli sabiex jissaħħaħ ir-rwol ta' l-Ewropa fix-xena teknoloġika dinjija u fl-inizjattivi ta' riċerka dwar suġġetti ta' natura dinjija. L-Unjoni trid tgħin fil-ħolqien ta' dawn iċ-Centri, billi tistimula l-kwalità permezz t'appoġġ għall-kollaborazzjoni u l-kompetizzjoni fuq skala Ewropea.

11. Il-kapaċità ta' l-Ewropa li tittrasforma l-għarfien fi prodotti u servizzi, speċjalment dawk kummerċjali, u f'suċċess ekonomiku, mhix, fil-mument, biżżejjed. L-intrapriżi Ewropej jirreġistraw 170 brevett fis-sena għal kull miljun abitant, waqt li l-intrapriżi Amerikani jirreġistraw 400. U l-iżbilanċ tal-kummerċ ta' l-Unjoni għall-prodotti ta' teknoloġija avvanzata huwa ta' madwar € 23 biljun fis-sena[9].

12. Fil-mument, l-Unjoni qegħda tmexxi numru ta' inizjattivi ta' appoġġ għar-riċerka fl-intrapriżi ta' daqs żgħir u medju (SMEs) u għall-benefiċċju tagħhom; għall-iżvilupp tal-fondi ta' riskju, ta' l-oqsma industrijali xjentifiċi, ta' l-inkubaturi u tal-politiki reġjonali għall-innovazzjoni; għat-trasferiment tat-teknoloġija u l-immaniġjar tal-propjetà intellettwali u l-brevetti. Dawn l-inizzjattivi għandhom jiġu razzjonalizzati u miġbura f'entità kowerenti ta' massa kritika. Għandu jiġi mniedi proċess f'dan is-sens fl-isfond tal-preparazzjonijiet għall-Proġramm ta' Qafas li jmiss.

1.4. Adattament tal-Proġramm ta' Qafas dwar ir-riċerka ta' l-Unjoni.

13. Is-Sitt Proġramm ta' Qafas dwar ir-riċerka ta' l-Unjoni 2002-2006 ta lok għal mobilizzazzjoni kbira. Sa llum, kollox ma kollox, intefaw 28,000 applikazzjoni għar-riċerka li jinvolvu 150,000 istituzzjoni minn 50 pajjiż. Ġew imnieda 200 *network* u proġetti ta' riċerka transnazzjonali f'oqsma bħall-metodi "post-ġenomiki" ta' l-immarkar tal-mediċini jew il-komponenti mikro-elettroniċi fuq skala nanometrika, u 55 inizjattiva biex jinħolqu programmi fuq temi bħas-sigurtà fl-ikel jew il-mard mhux komuni.

14. Iżda il-Proġramm ta' Qafas safa' vittma tas-suċċess tiegħu stess. ill-eluf ta' proposti sottomessi, kienu biss 1 minn 5 li setgħu jiġu aċċettati minħabba nuqqas ta' riżorsi. Fuq kollox, mill-proġetti kkunsidrati bħala ta' kwalità għolja ħafna, ftit anqas minn 50% biss setgħu jiġi ffinanzjati[10].

15. Il-Proġramm ta' Qafas jaf it-tkabbir sodisfaċenti tiegħu għall-għajnuna minn ċerti strumenti li jirrispondu għall-bżonnijiet diversi; tisħiħ tal-kollaborazzjoni u l-kompetizzjoni; appoġġ għar-riċerka bażika u għar-riċerka industrijali; għal proġetti spontanji u inizjattivi li joħorġu minn għażliet politiċi, eċċ. U, minkejja l-progress riċenti, bħas-simplifikazzjoni tal-provvedimenti kontrattwali, il-kundizzjonijiet sabiex jibda jitħaddem hemm lok fejn jitjiebu aktar.

---

[9] Il-Kummissjoni Ewropea, Statistiċi dwar ix-xjenza u t-teknoloġija fl-Ewropa, edizzjoni 2003

[10] F'termini ta' baġit, wieħed jinnota li kien hemm attwazzjoni ta' 99.98% tal-krediti t'ingaġġ u ta' 96.9% tal-krediti ta' ħlas.

2. SITT OĠĠETTIVI MAĠĠURI

16. Sabiex jissaħħaħ l-impatt ta' l-inizjattivi ta' l-Unjoni, hemm proposta li dawn jiġu organizzati madwar sitt proposti maġġuri. Sabiex l-inizjattivi proposti jkollhom effett apprezzabbli, jinħtieġ li jkun hemm żieda fil-baġit ta' l-Unjoni fil-proporzjon li jidher li huwa meħtieġ. Il-mezzi finanzjarji jitħaddmu skond tliet prinċipji: bilanċ bejn l-attivitajiet attwali u dawk ġodda; bejn ir-riċerka mmirata biex iżżid l-għarfien u l-applikazzjonijiet industrijali tagħha; bejn l-appoġġ għall-kapaċitajiet umani u l-apparat ta' riċerka.

2.1. Il-ħolqien ta' " Centri ta' Eċċellenza " għall-kollaborazzjoni bejn il-laboratorji

17. Il-programmi t'appoġġ għall-kollaborazzjoni transnazzjonali bejn iċ-ċentri ta' riċerka, l-universitajiet u l-intrapriżi għandhom effett apprezzabbli fuq:

– Il-kwalità tar-riċerka fl-Ewropa, li huma jikkontribwixxu biex jgħollu u jżidu l-viżibilità tagħha fl-oqsma vitali għat-tkabbir ekonomiku;

– It-tixrid ta' l-għarfien u tar-riżultati fl-Unjoni, u l-kapaċità tar-riċerkaturi li jieħdu sehem fi proġetti ta' livell għoli.

18. Bis-sitt Proġramm ta' Qafas, il-firxa ta' possibilitajiet tjiebet, bin-"*networks* ta' eċċellenza" u bil-"proġetti integrati", u dan jgħin biex ikun hemm effett strutturali fuq ir-riċerka fl-Ewropa billi u fl-iżvilupp ta' " Centri ta' Eċċellenza Ewropej"[11].

19. Dawn il-possibilitajiet, bħal dawk ta' proġetti iżgħar, iridu jkunu jistgħu jiġu użati bis-sħiħ mir-riċerkaturi, skond l-interess u skond il-ħtiġijiet tagħhom[12]. Inħatar "Pànel ta' Esperti għall-valutazzjoni, f'nofs-triq, dwar l-effiċenza ta' l-istrumenti ġodda tas-Sitt Proġramm ta' Qafas". Il-valutazzjoni saret fuq bażi ta' kwestjonarju u intervisti mal-parteċipanti jew kandidati-parteċipanti fil-programmi u l-pànel għandu jippreżenta s-suġġerimenti fi żmien qasir.

2.2. Tnedija t'inizjattivi teknoloġiċi Ewropej.

20. Fuq inizjattiva tal-Kummissjoni u ta' l-industrija, jitwaqqfu "Pjattaformi Teknoloġiċi" li jiġbru, fuq skala Ewropea, l-intrapriżi, l-istituzzjonijiet ta' riċerka, il-qasam finanzjarju u l-entitajiet regolatorji sabiex tiġi definita aġenda ta' riċerka komuni maħsuba biex timmobilizza massa kritika ta' riżorsi nazzjonali u Ewropej, pubbliċi u privati.

21. Dan il-metodu ġie adottat, jew ser jiġi adottat f'oqsma bħall-enerġija (teknoloġija ta' l-idroġenu, enerġija solari fotovoltajka) it-trasport (ajrunawtika), il-komunikazzjoni mobbli, is-sistemi marittimi jew in-nanoelettronika. Jimplika, b'mod speċjali, l-

---

11 Bħax-xibka ta' kwalità fil-bijoenerġija, li waslet biex tiġi varata, li tinvolvi 24 istituzzjoni fi 13-il pajjiż Ewropew jew il-proġett ta' riċerka Ewropew dwar sistemi ġodda għall-magni li jaħdmu bil-kombustjoni li jiġbor fih il-produtturi il-kbar kollha tal-karrozzi Ewropej.

12 L-appoġġ tax-xibka ta' kwalità, per eżempju, għandha tiġi żgurata fejn hemm il-kapaċità u r-rieda li l-attivitajiet ta' numru żgħir ta' dipartimenti jiġu integrati b'mod kważi istituzzjonali.

identifikazzjoni tal-kundizzjonijiet legali jew regolamentari meħtieġa biex tiġi attwata l-aġenda ta' riċerka komuni.

22. Ta' spiss, l-aġenda tista' tiġi attwata bl-għajnuna ta' "proġetti integrati". F'numru limitat ta' każi, jidher indikat metodu "pan-ewropew", li jinvolvi t-tħaddim ta' "Inizjattivi teknoloġiċi komuni" kbar. Qafas adattat għat-tħaddim tagħhom huwa dak ta' l-istrutturi msejsa fuq l-Artiklu 17 tat-Trattat, speċjalment l-intrapriża komuni[13].

2.3. Tistimula l-kreattività tar-riċerka bażika permezz tal-kompetizzjoni bejn gruppi ta' riċerkaturi fuq livell Ewropew.

23. Il-kompetizzjoni fil-miftuħ u l-appoġġ għall-aħjar gruppi ta' riċerka individwali fuq livell Ewropew jistimulaw id-dinamiżmu, il-creattività u l-kwalità fir-riċerka Ewropea, waqt li jżidu l-viżibilità. Id-dibattitu dwar ir-riċerka bażika u l-"Kunsill Ewropew għar-Riċerka" li ilha sentejn għaddejja fil-komunità xjentifika, u li tpoġġiet fuq livell politiku minn Komunikat tal-Kummissjoni ta' Jannar 2004[14], uriet il-ħtieġa:

– Ta' sforz akbar fil-qasam tar-riċerka bażika fl-Ewropa minħabba l-impatt, emfasizzat mill-industrija u dejjem aktar u aktar rikonoxxut b'mod ċar, li din it-tip ta' riċerka għandha fuq ir-rendiment ekonomiku.

– T'appoġġ akbar għal din it-tip ta' riċerka, fuq livell Ewropew, bil-ħolqien ta' mekkaniżmu t'appoġġ għal proġetti ta' riċerka minn gruppi individwali fuq livell Ewropew.

24. Il-Kummissjoni tissuġġerixxi l-ħolqien ta' tali mekkaniżmu. Proponuti mir-riċerkaturi fuq inizjattiva tagħhom stess, fuq liema tema jridu, fuq suġġetti li jagħżlu huma, il-proġetti jintgħażlu biss, mingħajr obbligazzjoni ta' kooperazzjoni transnazzjonali, fuq il-bażi tal-kwalità xjentifika (*excellence*) kif stmata minn oħrajn fl-istess qasam u livell (*peer review*) [15].

2.4. Ewropa li tattira l-aqwa riċerkaturi

25. L-għan ta' l-Unjoni huwa li tiffavorixxi l-iżvilupp tal-karrieri xjentifiċi Ewropej[16], billi tgħin sabiex ir-riċerkaturi jibqgħu fl-Ewropa u li tattira l-aqwa riċerkaturi. F'dan il-kuntest ta’ kompetizzjoni dejjem akbar fuq livell dinji, jaqbel li jkun hemm tisħiħ ta' l-inizjattivi "Marie Curie", maħsuba għal dan il-għan, billi jkun hemm emfażi fuq:

– Il-ħajra taż-żgħażagħ lejn ix-xjenza u t-taħriġ inizjali tar-riċerkaturi, permezz ta' appoġġ għall-istituzzjonijiet ta' taħriġ, speċjalment dawk li jkopru aktar minn suġġett wieħed.

---

13 "Il-Komunita tista' toħloq intrapriżi komuni jew kull struttura oħra meħtieġa għat-tħaddim kif xieraq tal-programmi ta' riċerka, ta' żvilupp teknoloġiku u ta' demostrazzjoni".

14 COM (2004) 9 tal-14.1.2004.

15 Il-kundizzjonijiet biex titħaddem din l-inizjattiva jidhru f'punt 5.1.2.

16 Fil-perspettiva spjegata fil-Komunikat tal-Kummissjoni "Ir-riċerkaturi fl-ambjent tar-riċerka Ewropew: professjoni waħda, ħafna karrieri", COM (2003) tat-18.07.2003.

– Ir-rwol tan-nisa fix-xjenzi u fir-riċerka.

– It-trasferiment ta' l-għarfien, speċjalment għall-benefiċċju tar-reġjuni li huma l-anqas avvanzati fil-qasam tat-teknoloġija u tal-SMEs.

– Id-dimensjoni internazzjonali tat-taħriġ u tal-mobbilità, b'żieda fil-bdil ta' studenti/riċerkaturi ma' partijiet oħra tad-dinja.

– It-taħriġ "tul il-ħajja" u l-iżvilupp tal-karrieri.[17]

2.5. L-iżvilupp ta' l-infrastruttura tar-riċerka b'interess Ewropew

26. Il-ħolqien tal-Forum ESFRI[18] kien pass importanti fil-qasam ta' l-infrastruttura tar-riċerka fl-Ewropa. Sa dak iż-żmien l-inizjattiva ta' l-Unjoni kienet essenzjalment limitata għall-appoġġ ta' l-aċċess transnazzjonali għall-infrastrutturi, aktar milli għall-proġetti ta' riċerka li jkollhom l-effett li jgħollu l-kompetenza tagħhom.

27. Huwa propost li din tissaħħaħ bl-introduzzjoni ta' mod t'appoġġ għall-kostruzzjoni u għall-operazzjoni ta' infrastrutturi ġodda ta' interess Ewropew permezz ta' mekkaniżmu tat-tip li ntuża għan-*networks* transewropej (TENs[19]), fuq il-mudell adottat għall-appoġġ ta' lażer bl-elettroni ħielsa u għal infrastruttura tan-nanoelettronika fl-"Inizjattivi Ewropej għat-Tkabbir".

28. Dan il-metodu jiġi adottat ukoll sabiex jappoġġja s-servizzi essenzjali għall-komunità xjentifika Ewropea: infrastruttura ta' komunikazzjoni mifruxa (proġetti GEANT ta' interkonnessjoni tan-*networks* elettroniċi għar-riċerka u l-arkitettura GRID), jew sistemi t'arkivjar elettroniku tal-publikazzjonijiet xjentifiċi; bażi tad-data għall-bio-informatika.

2.6. Tisħiħ tal-koordinazzjoni tal-programmi nazzjonali ta' riċerka

29. L-isforzi li saru, b'suċċess, fi ħdan is-Sitt Proġramm ta’ Qafas biex titjieb il-koordinazzjoni tal-programmi nazzjonali ta' riċerka għandhom jissaħħu. Dan jinvolvi żieda fil-mezzi finanzjarji allokati għall-inizjattivi ERA-NET għall-inklużjoni tal-programmi nazzjonali f’ *networks*, l-estensjoni ta' l-appoġġ finanzjarju li huma joffru lill-attivitajiet ta' riċerka, u sforz akbar fil-qasam tal-ftuħ reċiproku.

30. Il-parteċipazzjoni ta' l-Unjoni fi programmi nazzjonali li jitħaddmu b'mod konġunt taħt l-Artiklu 169 tat-Trattat[20] għandha, bħala għan, l-integrazzjoni vera tagħhom. L-eżempju tal-pjattaforma tat-testijiet kliniċi dwar mard marbut mal-faqar huwa speċjali minn diversi aspetti iżda xorta jippermetti li joħorġu ċerti konkluzzjonijiet. Inizjattivi msejsa fuq l-Artiklu 169 jidhru li huma aktar faċli fejn l-Istati Membri

---

17 Il-kundizzjonijiet biex titħaddem din l-inizjattiva jidhru f'punt 5.1.2.

18 ESFRI : Forum għall-istrategija Ewropeja fuq l-infrastrutturi fir-riċerka.

19 TENs : *Networks* Transewropej.

20 "Fit-tħaddim tal-Proġramm ta’ Qafas fuq diversi snin, il-Komunità tista' tippjana, bi ftehim ma' l-Istati Membri kkonċernati, parteċipazzjoni fi programmi ta' riċerka u ta' żvilupp li jitħaddmu minn numru ta' Stati Membri, inkluża l-parteċipazzjoni fl-istrutturi maħluqa biex jitħaddmu dawn il-programmi".

jibdew iniedu il-programmi. Izda huwa fl-oqsma fejn jeżistu strutturi nazzjonali stabbiliti li joħolqu l-aktar interess. L-użu tal-formula kif ġej jidher indikat:

- Fl-oqsma fejn l-Istati Membri indikaw b'mod ċar li huma lesti li jagħmlu impenn finanzjarju;
- Bħala strument t'appoġġ għall-kooperazzjoni "b' ġejometrija varjabbli" fi grupp żgħir ta' Stati Membri;
- B'rikors għal mekkaniżmi ta' deċiżjoni aktar effikaċi: "pakketti" ta' inizjattivi li jiġu deċiżi b'mod simultanju mill-Kunsill u l-Parlament Ewropew, jew "qafas ta' regolament".

31. B'mod parallel, hemm bżonn li jissaħħaħ l-irbit ta' l-organizzazzjonijiet intergovernamentali ta' riċerka Ewropej ma' l-Unjoni. Illum, dawn l-organizzazzjonijiet[21] għandhom il-possibilità li jirrispondu għal talbiet għal proposti. L-Unjoni għandha tkun f'pożizzjoni li tappoġġa direttament uħud mill-inizjattivi tagħhom, u li jkun jaqbel għall-Ewropa li jitmexxew fuq livell komunitarju.

3. RIĊERKA AKTAR EFFETTIVA FL-UNJONI KOLLHA

3.1. Il-Potenzjal ta' l-Ewropa ta' 25 u aktar

32. Biex isseħħ l-aġenda ta' Lisbona, jinħtieġ li l-istituzzjonijiet ta' riċerka kollha ta' l-Unjoni kif imkabbra jingħataw il-mezzi biex jimxu tul it-triq li twassal għall-kwalità. Il-possibilità ta' parteċipazzjoni fi proġetti ta' daqs limitat bi sħubija ridotta ma' laboratorji ewlenin f'pajjiżi oħra toffri lill-gruppi żgħażagħ jew lill-istituzzjonijiet b'anqas mezzi, mod kif jibbenefikaw mill-frott tal-kollaborazzjoni transnazzjonali waqt li, fl-istess ħin, jakkwistaw l-esperjenza li tippermettilhom li jintegraw irwieħom fi proġetti komplessi. Il-mekkaniżmi ta' trasferiment assoċjati mal-proġetti għandhom jgħinu biex tissaħħaħ il-bażi t'għarfien fil-pajjiżi kollha ta' l-Unjoni.

33. Fl-ispirtu ta' l-inizjattiva t'appoġġ għaċ-ċentru ta' kwalità li tmexxa f'dawn l-aħħar snin fil-pajjiżi li kienu, dak iż-żmien, kandidati, irid jingħata ħsieb għall-possibilità li tissaħħaħ il-kwalità u l-viżibilità tagħha kull fejn għadhom ma żviluppawx biżżejjed, permezz ta' inizjattivi speċifiċi fir-reġjuni kkonċernati, li jkopru r-riżorsi umani, il-kambju tal-ħaddiema u l-ħolqien ta'*networks*, l-iżvilupp ta' l-apparat u tal-valutazzjoni.

3.2. Użu sħiħ tal-kumplimentarjetà bil-Fondi Strutturali

34. Parti mill-fondi strutturali huma allokati għall-iżvilupp tal-kapaċitajiet ta' riċerka; l-infrastruttura lokali tar-riċerka, ir-riżorsi umani, il-ħolqien ta' organi intermedji bejn l-universitajiet u l-SMEs. Il-proposta ta' riforma fil-politika ta' koweżjoni tagħmel

---

[21] B'mod partikolari ċ-CERN (L-Organizzazzjoni Ewropea għar-Riċerka Nukleari), l-EMBO (L-Organizzazzjoni Ewropea għall-Bijoloġija Molekulari) u l-PESO (L-Osservatorju Ewropew għall-Emisfera tan-Nofsinhar), miġbura m'oħrajn fi ħdan il-forum EIRO.

mill-"Aġenda ta' Lisbona" tema privileġġata għall-użu tal-fondi strutturali fir-reġjuni ta' l-Oġġettiv "ta' Konverġenza" u, allura, koperta mill-programmi fir-reġjuni ta' l-Oġġettiv "tal-Kompetittività Reġjonali u x-Xogħol".

35. Sabiex isir użu sħiħ minn dan l-iżvilupp, jaqbel li:

– Tissaħħaħ il-komplimentarjetà fl-użu tal-baġit ta' riċerka ta' l-Unjoni u tal-Fondi Strutturali, speċjalment fl-isfond ta' "Orjentamenti Strateġiċi ta' l-Unjoni għall-Koweżjoni" futuri.

– Tisħiħ ta' l-użu kkombinat tagħhom, per eżempju billi jsir ftehim għall-finanzjament kumplimentari mill-Fondi Strutturali meta proġett ta' riċerka li jkun ko-finanzjat mill-Proġramm ta' Qafas jitmexxa f'reġjun li jaqa' taħt l-Oġġettiv "ta' Konverġenza".

4. KONĊENTRAZZJONI TA' L-ISFORZI TA' L-UNJONI FUQ TEMI PRINĊIPALI

4.1. L-identifikażżjoni tat-temi ta' l-akbar interess Ewropew

36. L-inizjattivi t'appoġġ għall-gruppi individwali ta' riċerka u għar-riċerkaturi ma jkollhomx temi predeterminati. F'kull każ ieħor, irid jiġi ddeterminat għal liema suġġetti huwa l-aktar meħtieġ appoġġ fuq livell Ewropew: għall-inizjattivi fuq sejħa għall-proposti b'rabta mal-komunità xjentifika u industrijali; għall-inizjattivi teknoloġiċi msejsa fuq l-Artiklu 171 konnessi mal-pjattaformi teknoloġiċi; għall-inizjattivi ta' koordinazzjoni tal-programmi, speċjalment fuq il-bażi ta' l-Artiklu 169, flimkien ma' l-Istati Membri.

4.2. Appoġġ għall-oġġettivi politiċi ta' l-Unjoni

37. Dawk it-temi marbuta mal-politika ta' l-Unjoni jingħataw attenzjoni speċjali, speċjalment fir-riċerka u l-kollaborazzjoni. Dawn l-inizjattivi jkomplu jistimulaw il-progress ta' l-għarfien f'oqsma bħas-saħħa[22], il-ħarsien tal-konsumaturi, l-enerġija, l-ambjent, l-għajnuna għall-izvilupp, l-agrikoltura u s-sajd, il-bijoteknoloġija, it-teknoloġija ta' l-informazzjoni u l-komunikazzjoni, it-trasport, l-edukazzjoni u t-taħriġ, ix-xogħol, l-affarijiet soċjali u l-koezjoni ekonomika, il-ġustizzja u l-affarijiet interni[23].

---

22 Bħala eżempji riċenti ta' dan wieħed jista' jsemmi x-xibka ta' kwalità dwar il-prevenzjoni u l-kontroll tal-mard fl-annimali li nħolqot fi ħdan is-Sitt Proġramm ta' Qafas jew il-proġett integrat dwar l-impatt tal-bidla dinjija fuq l-ekosistema ta' l-ilma ħelu fl-Ewropa.

23 Dan bħala żieda ma' l-appoġġ xjentifiku u tekniku fornut direttament miċ-Ċentru Komuni għar-Riċerka (CCR) għad-definizzjoni, it-twettiq u s-segwitu tal-politika.

4.3. Żewġ oqsma ġodda għall-Unjoni: L-ispazju u s-sigurtà

38. Żewġ oqsma ġodda għall-Unjoni, fejn ir-riċerka tilgħab parti ewlenija, għandhom jagħtu lok għal inizjattivi speċifiċi: l-ispazju u s-sigurtà[24].

4.3.1. Għajnuna biex titwettaq il-politika spazjali Ewropea

39. F'kuntest ta' bidla fuq ix-xena mondjali, titħaddem politika spazjali Ewropea.[25] L-istrument li qed jintuza bħalissa hu qafas ta' ftehim ta' kooperazzjoni bejn il-Kummissjoni Ewropea u l-Aġenzija Spazjali Ewropea (ESA). Dan jitlob l-izvilupp ta' bażi soda xjentifika, teknoloġika u industrijali.

40. Fill-futur, din il-politika ser isserraħ fuq "Programm Spazjali Ewropew", fejn ir-riċerka għandha tkun element vitali li jaffettwa:

- l-teknoloġiji għall-użu ta' l-ispazju, fl-oqsma tan-navigazzjoni (il-proġett GALILEO) ta' l-osservazzjoni tad-dinja għas-sorveljanza ta' l-ambjent u s-sigurtà (is-sistema GMES[26]) u l-komunikazzjoni permezz tas-satelliti;
- It-teknoloġija tat-trasport spazjali, li hija indispensabbli biex tiggarantixxi l-aċċess indipendenti ta' l-Ewropa għall-ispazju.
- L-inizjattivi xjentifiċi fl-ispazju, per eżempju fil-qasam ta' l-użu ta' stazzjon spazjali internazzjonali u dawk marbuta ma' l-esplorazzjoni ta' l-ispazju.

4.3.2. It-tqegħid tar-riċerka għall-qadi tas-sigurtà

41. Is-sigurtà hija materja importanti ħafna fl-Ewropa; is-sigurtà tal-persuni u ta' l-istat; tat-trasport u tan-*networks* ta' komunikazzjoni; iffaċċjata mill-kriminalità organizzata u, speċjalment, il-bijoterroriżmu. It-tisħiħ tas-sigurtà jitlob l-iżvilupp ta' l-għarfien f'materji ta' investigazzjoni, informazzjoni, ta' għarfien u sorveljanza, kif ukoll l-analiżi tal-kawżi tal-konflitti.

42. Fil-bidu tas-sena 2004, ġiet imnieda "inizjattiva preparatorja" fuq din it-tema. Bħala estensjoni tagħha, fuq il-bażi ta' rapport imħejji minn grupp ta' personalitajiet Ewropej speċjalizzati fuq livell għoli, "Programm ta' riċerka Ewropew għar-riċerka dwar is-sigurtà", identifikat b'mod ċar, għandu jitħaddem. Dan għandu jkollu mezzi tajbin sabiex:

- Isaħħaħ is-sigurtà tal-popolazzjonijiet fit-territorju Ewropew, per eżempju fl-oqsma tal-protezzjoni ċivili jew il-ġlieda kontra l-bijoterroriżmu;

---

[24] Dawn l-inizjattivi jitħaddmu, essenzjalment, bl-għajnuna tas-sitt kategoriji kbar ta' modi t'intervent, kif spjegat fil-punt 2, waqt li dejjem jingħata każ tal-partikolaritajiet taż-żewġ oqsma.

[25] COM(2003)17 ta' 21.1.2003 u COM(2003) 673 ta' 11.11.2003.

[26] GMES: Monitoraġġ Globali għall-Ambjent u s-Sigurtà.

– Jgħin l-Unjoni taqdi l-missjonijiet tagħha taż-żamma tal-paċi u t-tisħiħ tas-sigurtà internazzjonali fl-ispirtu tal-prinċipji tal-Karta tal-Ġnus Magħquda.

5. TAĦDEM AĦJAR BIEX TAGĦMEL AKTAR

5.1. L-użu ta' l-aktar metodi ta' tħaddim effikaċi

43. Konformi mal-prinċipji fformulati fil-Komunikat tal-Kummissjoni ta' l-10 ta' Frar[27], l-aktar metodi ta' tħaddim effikaċi għandhom jintużaw sabiex titħaddem il-politika ta' riċerka. L-għan huwa li titnaqqas, b'mod apprezzabbli, ir-rabta bejn żieda fil-baġit u żieda fil-ħaddiema tal-Kummissjoni waqt li tissaħħaħ ir-rabta ma' l-istrutturi nazzjonali.

44. Il-Kummissjoni taqdi b'mod sħiħ ir-responsabbiltajiet politiċi u baġetarji tagħha lejn il-Kunsill u l-Parlamant Ewropew u tiżgura s-segwitu xjentifiku ta' l-inizjattivi, b'mod adattat skond l-importanza tal-materja.

5.1.1. Tmexxija bi sħab

45. Fil-każ ta' inizjattivi li jittieħdu bl-għan li tissaħħaħ il-kowerenza ta' l-isforzi pubbliċi u privati ta' riċerka, kif ukoll dawk politiċi u teknoloġiċi ta' l-Istati Membri, ikun hemm tmexxija bi sħab bejn l-Istati Membri, ir-riċerkaturi u l-Kummissjoni:

– Inizjattivi li jittieħdu skond l-Artiklu 171 tat-Trattat: essenzjalment dan ifisser "Inizjattivi teknoloġiċi komuni". Trid bilfors tinħoloq struttura ta' maniġjar apposta biex jitħaddmu;

– Inizjattivi li jittieħdu skond l-Artiklu 169 tat-Trattat: Il-ħolqien ta' struttura ta' maniġjar apposta huwa possibbli iżda mhux obbligatorju.

– Inizjattivi t'appoġġ għall-ħolqien u l-iżvilupp t'infrastrutturi ta' firxa Ewropeja, imħaddma fuq il-mudell tan-*networks* Ewropej (TENs).

46. Waħda mill-karatteristiċi ta' dawn l-inizjattivi hija l-mobilizzazzjoni ta' massa kritika ta' mezzi fl-iskemi ta' inġinerija finanzjarja li jinvolvu finanzjamenti mill-Bank Ewropew ta' l-Investiment (BEI) u finanzjamenti pubbliċi nazzjonali u privati. B'adozzjoni tal-pjanijiet t'azzjoni "i2i" u "Innovazzjoni 2010", il-BEI żied l-impenn tiegħu fil-qasam tar-riċerka. Biex isir użu mill-possibilitajiet ta' self mill-BEI jista' jinħoloq, fi ħdan il-Proġramm ta' Qafas, mekkaniżmu ta' garanzija Ewropea għall-proġetti kbar ta' riċerka teknologika.

---

[27] COM(2004)101 ta' l-10.2.2004.

5.1.2. It-tmexxija esterna

47. It-tmexxija esterna tintuża biex tipprovdi appoġġ għall-gruppi individwali ta' riċerka u għar-riċerkaturi. Fiż-żewġ każijiet, wieħed irid jieħu ħsieb inizjattivi miftuħa għall-kamp xjentifiku kollhu, li jikkonċernaw numru limitat ta' persuni u jinvolvu ammont kbir ta' operazzjonijiet żgħar finanzjarji.

48. Hemm diversi formuli li jistgħu jintużaw biex isseħħ l-idea ta' "Kunsill Ewropew għar-Riċerka": aġenzija tat-twettiq, aġenzija ta' l-Unjoni tat-tip klassiku, struttura apposta (per eżempju, fondazzjoni), maħluqa skond l-Artiklu 171 tat-Trattat. Il-proċess politiku użat jippermetti li jiġi ddeterminat l-aħjar mod kif jiġu mħarsa t-tliet prinċipji bażiċi li ġejjin: is-sorveljanza mill-komunità xjentifika; ir-responsabbiltà politika u finanzjarja tal-Komunità; il-karattru komunitarju, biex jiġi evitat il-periklu ta' *"juste retour"*.

5.1.3. Tmexxija minn Kummissjoni li qegħda tevolvi

49. It-tmexxija mill-Kummissjoni tintuża bħala appoġġ għar-riċerka kollaborattiva, għal diversi raġunijiet:

– Ir-rwol tal-Kummissjoni fil-ħolqien u l-aġġornament tal-"Programmi ta' ħidma", li huma l-qalba ta' l-inizjattivi;

– Ir-rwol tagħha bħala għajnuna għall-ħolqien ta' gruppi bi sħab u l-kapaċità rikonoxxuta tagħha li tiżgura l-immaniġġjar ta' proġetti transnazzjonali komplessi.

– Ir-rabta bejn dawn l-inizjattivi u l-politika ta' l-Unjoni.

50. Bis-sitt Proġramm ta' Qafas, provvedimenti ġodda ta' natura finanzjarja jippermettu tnaqqis fl-operazzjonijiet t'awditjar li jiffaċilitaw ix-xogħol ta' superviżjoni, ta' kontroll u ta' segwitu xjentifiku. Wara l-identifikazzjoni ta' l-attivitajiet li ma jirrikjedux l-involviment dirett tal-Kummissjoni, ix-xogħol purament amminstrattiv li jibqa' għandu jiġi fdat f'idejn struttura esterna.

5.2. Titjib fl-operat tal-Proġramm ta' Qafas

51. Fl-istess waqt, ikun hemm ħidma biex jitjieb l-ambjent regolatorju u amministrattiv. L-għan huwa li tikber it-trasparenza tal-proċess ta' valutazzjoni, jonqos id-dewmien u tonqos, kemm jista' jkun, l-ispiża tal-preparazzjoni tal-proġetti[28].

52. Il-provvedimenti finanzjarji u amministrattivi għandhom jiġu riveduti u ssimplifikati fid-dawl ta' l-esperjenza prattika attwali. Waqt l-izvilupp tal-konkluzzjonijiet tal-Pànel għall-valutazzjoni tas-Sitt Proġramm ta' Qafas ikun hemm proċess f'dan is-sens, li jinvolvi lil min juża l-programm u l-istruttura nazzjonali ta' riċerka. Ir-regoli finanzjarji jiġu eżaminati mill-ġdid u jsiru proposti lill-Kunsill u lill-Parlament

[28] Konformi mal-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tar-Rebbiegħa ta' Marzu 2004 (il-punt 26 tal-konklużjonijiet).

Ewropew fl-isfond tal-proposti tal-Kummissjoni dwar il-Programm ta' Qafas li jmiss u r-regoli għal parteċipazzjoni fih.

6. LEJN IS-SEBA' PROGRAMM TA' QAFAS

53. Il-gwidi pprezentati hawn għandhom jiffurmaw is-suġġett ta' dibattitu doppju: politiku fi ħdan l-istituzzjonijiet; bejn ir-riċerkaturi u dawk li jagħmlu użu mir-riċerka fl-Ewropa. Fil-bidu tas-sena 2005, fuq il-bażi, b'mod speċjali, ta' dak li joħroġ minn dan id-dibattitu doppju, il-Kummissjoni għandha tippreżenta l-proposta tagħha għas-7 Programm ta' Qafas għar-riċerka ta' l-Unjoni. Flimkien ma' indikazzjonijiet preċiżi dwar il-pjanijiet ta' appoġġ finanzjarju, hija għandha tippreżenta l-proposti tagħha dwar il-prijoritajiet fis-suġġetti għar-riċerka.